Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически партс Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 48 (4373). ШИНАРДИ, 25 апрель, 1967 шу. Мах 2 коп.

ЛЕНИНИЗМ—ВАЙ КОТАЛОНИЙ БАЙРАКХ

В. И. ЛЕНИН ВАЬЧА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 97 ШУ ДИЗАРА ХЕТАЯЬ МОСКВЕ ХИННА ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНИ

Политически кхьхьоргенан хьанар чIоагIга айденгача хьалдакка белгалдоккх вай мехка В. И. Ленин ваьча дийнахьа дена 97 шу дизар. ХIара дагалаьча дено кхаьш кхуьк вайна КПСС XXIII-ча съезда решеннеш кхочушъяр дуьйна лоаттабечча хьесаьчаг керда толамаш доахьаш хIаррах. Советски паччахьлаьхен 50 шера юбилей чIоагIа язъе кайчиъ да ший ленинский партс кулгалленш дела советски халкъ.

Цунна цхьана ца сийлахь-доккха да дездергда доазол дехьарча миллионашца дуьйна доттагIалаш.

...Сийрлаьнна а цIийца кийчъ а а съездий Кремлевски Дворец. Столицерен Полмосковьерен аьзаран кхьхьегамий бахьхар уьллаа 22-на апреле Владимир Ильич ваьча дийнахьа денз 97 шу дизара хетаьяьч торжественни заседане. Гуьйненнаршта вокъе — ленински гвардеи ветеранаш, гражданскин Сийлахь-боккхача Даймехкен тIемашка дакъа лоаьцаш хиннараш, партийнин, советски, общественни организацийн векалаш, Ленинан культуран деятелаш.

16 сахьат даьлча ха. Торжественни заседане гучабоа гуьйненнарша безаме тIаийна новкъостий А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, П. Н. Лемичев, Д. Ф. Устинов.

Президиумера моттигаш иштта хьалъеш ленинский партс ветераншца А. А. Андреева, А. И. Микояна, Н. М. Шверника, Ф. Н. Петрова, Л. А. Фотиевас, А. В. Артюхина, М. А. Комин-Александровс, кхьчар. Цитта — Канада Компарте Къаман председатель Тим Бак а доазол дехьара кхьбола хьаьший а.

Цита ба кхьча мехкий дипломаташ.

Торжественни заседани хьайийлар КПСС МГК секретара В. Я. Павлова.

Торжественно ех съездий Кремлевски Дворене Советски Союза Паччахьалкхен гимн.

Доклад яра дош ду КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретара А. П. Кириленкона.

ЛЕНИНИЗМА БАЙРАКХА КIАЛ— ОКТЯБРА ГIУЛАКХА КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА!

В. И. ЛЕНИН ВАЬЧА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 97 ШУ ДИЗАРА ХЕТАЯЬЧА ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНЕ НОВ. А. П. КИРИЛЕНКОС ЯЬ ДОКЛАД

Новкъостий!

ТхьоалагIча бIьшерен сийлахь-йоккхийча революцийн эгалонаца юьзаенна йолча сийлахьчIаварша вокъе Владимир Ильич Ленина пIи эгара езагIа а гаргагIа а я йаьра кхьхьегачча сага лега. Ленина — вай партин Советски паччахьалкхен йиллачун, дерригача мехкий кхьхьегамчой бьйчан хьехархочун — сийрла образ вайн дерригача тIехьа тIедиллIачеи ноаьлаий дегашца яьа а ях, лаьмм яхарг а я.

Тахан советски наха, дунен дерригача прогрессивни пиллаша белгалдоаккх Ленин ваьь ди. Из дезаьр ди уьхь шера кхьаьстта а доаркIаьмг а Советски мехка хьалхьанн доазол дехьара вай доттагIийн чIоагIга дегашца айденгаьчеи ноаьлаий дегашца яьа а ях, лаьмм яхарг а я.

Тахан советски наха, дунен дерригача прогрессивни пиллаша белгалдоаккх Ленин ва

ЛЕНИНИЗМА БАЙРАКХА КІАЛ — ОКТЯБРА ГІУЛАКХА КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА!

(Ингилозапр. Делалур 1-ча оагІо тІа).

аьлча, хІаьн мехка чаьхаллаькхаш дола промышленин, транспорта, бӯзаьна предприятеи планированеи экономечески стимулированеи керда порядка тІа йоахІуьра.

Доал лара кердача метедаи тІа аьлчий хІаьзе а дукха совгІа-эшдаГІа йоаннаш 2500 промышленни предприяти. хІаьта хьатІаІоагІачча шера вох ихе мел йисарашо а яргьа. Оньто хьаьхоьч, кердача, гайнара болх беш болча заводашкеи фабрикашкеи предприяте гІулакхаш доалларца дола баллой бесаЙ ирзаьнаш лакхлуш, кьахьеагащаеи социалистически доалахьешнарн гІулакхаш бехкторхьамегІа хетаргІоачча уйлаеца уж хьалхеЙеш хилар. Из бахьаЙ долаш производства эффективноста лаХаГІа лоча хьокъаеш доьх, сидарца тохкамий ирзаьнаш, ваьнаеца лиьнгІа ци оборудованех, болдаьх материалех. Иу воллача хІамашца хьаелл хьамаеш доходи советски наьха хьал-торон лакхьлларца темпашкІеьш йоЛа решетаеш.

Боахама реформа — аттА гІулакхаш, цуцухьа иа чаьхьаькхуьра чІоагІа кІахьеГа а уйлаеш тІаяхІиТа а еза. Дуннаш лар да доллдара керда методаш чаьхьалларца наЙаЛаГІа доал лаьхьаш харжар, кердача системагА болх байтаеш йоа ерриа механизм ДІахо шаьрьар. Хьалхьа боахамера экономически болх кІаьз да иуш ергабоХаеш теаберн кІоарГІеш, производства эффективноста даиХ лакхьеш, капиталий вложенеех, керттеРчеен оборотнеи болдех пайда хиьаГІа аьш гІерта еза СССР Госплан, министерстваш вешмостваеш, предприятеи, Гилма-тохкама институтаи, Арахечаьа продукте техническеи боаваеи ирзаьнаш лаХьЕра бу болх чІоагІочча барбаеи, сиХаГІа ЙоьдеЛалле, доза производительноста пиЛаеи дешадара хІаьнарча боаламо малхХара доза къьхьеламо производстеи Гилмаеи лара тІа ВаШтІехьЬьхьхар, сиХаГІа карееРеаеи еаа кердача предприятеи проектни мешнестаеи.

Ехетадееи да, кІоарта экономически гІулакхаш чаьхьаЛхилгА лаьхьаш йоаннаш да хилар. Цу тІа а хьолуш да цьаьбола болдлой кІаьлачІа мІамаьта, предприяттеца доалаЙеЛЛа еза доал лара тІаькуьпи хилар, «ДІахььчча боарамта» хьежжа планаш Йиттаееи ренцИпашеи хІаьа а найслуш хилар, цьаьбарца иІаа «валаХ» ехХочалцелга дІалеаеи хилар, реализация ЙьА продукте боарам экономически эффект дикаГІа йоЛаеш да хьокъаеш хилар хоеш хоЛлаеш ЙаьтІеЛ а. ПІалатта хаЛоеш ЙтаеТІа ЙаьхаЛца ярьгьа производства ехХочамех бІзаагІа пайда эшар дукха.

Хьалхьа боахаме технически прогресс мамотта сихьЛарх лаТт партеэкономически политика йоьмоттигерча декарех цаІ, хьаьта иа ІиЛма ДІахо дегІаЛхуьвлаш да хилча хІаьнИнИ йоЛаеш а аьш. В. И. Ленина тІаьнИ йоЛаеш «БегІмаеи маЙ» бомбЛаеш. ІиЛма ЙаЙ хІара дезІнарца ваЛара йоьдеоаГІарЛоаГІа гІулакхаш ВаШтІехьЬьхьхара. Парте тІаГІерта болх бу ІиЛмаеи техничеЙ результатех производство сиХаГІа пайда эшара. ІиЛмаХ тІа-тІа дукхаГІа общественни кьахьтемА оагарде лакхьара активнИ бахьо хилийтера.

Ваьза хиннА белгалдаккха йиш йолаеш да вай, парте политика, кьахьгамхоца хьинар ца кхоеш беча болхо цоаЙ башха-лИка сом тергбоГа. 1966 шу — пІатилетка хьалхара шу — зИка чаьхдьаькхал. Во ДІадоалаьЛаеш ер шу а. ХьалхарчА квартале дИка ЛенкуЛенкий прО мышленеи производство дегІаЛхара тІемеш. СоаХка ци ханаччА 10,9 процент дукхаГІа арахИйЛай промышленеи продукци, кьахьГаеча оасарле 6,7 процент лаКхьеЛлай. ВаЙ ГІаЛлУ продукце дукхха лоарХІамера тайнаеш, ту даьхье хьлЛо дедалу тоьарца а, дукхаГІа хьаьеш хилар. Кьахьта белгалдаккха ЗаГІ доагІа советски металлургиГІа хьалхарча кварТале тера 100 миллион тонн сОвГІа болат хьаделга ІалашдеЧа боарамГа кхаьЧа хилар. Юрташкарча кьахьгамхоца тІекхоачаІЙьЛ зулх, шуьра, ГІа кИндара кварТалЛа ІиЛма, цу ЙоьХа ЛУчаьнГІа кИндаЛ доаЛ ер, ГаЗаарИЙ. ХІаНа БІаьСтаеи ЙоьХара БолхаеИ беш ЛаГІ колхозийн СОвХОЙ аЙИЙ кхаШка, юртбоаХама культурай лаХХа хьУвкьаеи кхедаеи хьиЛбаеи продуктивность аЛсамЬьЛкхаеи ІЙуьЛ ярЖаеи ЛаГІ социалистически иХь.

ШекО аЙ, шовзЙтЕ ЙтаЛлГа СоВетски шу экономикеи культурЕЙ дегІаЛхуьвлаеа, парте ХХІІІ-ча сьезЕ ДО хьЛлаШка отчаЛЛ дехарашо кхоачаШеда вай хьалхо доахача кергаЛ доккхийча толамашца белгалдоакх кхарГхилар.

Новкъостий! Уьх тІехьЬарча шерашка карагІдЬиьнарашка а хьабенча берригача наьхьАра а иха хьежча, шаьра бІаргагу вайна, ленИнскИ парте гІулакхаш советски хьалхЬ кхелнаТа мел боккхача доарХІамеДа. Коммунистически парти хьаЯра, цуьн теори, революционни стратегИ тактика оттаеча уйлаНхоеи организатори хиннача шиЙ гешЙ юкъЙйнЬаЙ Ленина.

ЛенинСки сийрда идеЙш шоашца а йИна, бОльшенИна болхлой кІаеса, кьахьегамхоеХ болча хьуккача ЙаХа чуБоссабаЬ социалистически революци котьаргхиларах боа кІоарта тешам, айЛаЙ керда общество хьалЬеча ГІалаХЙІта а ГІалоХйІташ а ХОЛа миллионаН болча наьХа ІалаЬМате доккхА хІиЛар.

ХІаНа, 1917 шера йоккхийча сеВетски шу экономикеи культурЕЙ дегІаЛхуьвлаеа, парте ХХІІІ-ча сьезЕ ДО хьЛлаШка отчаЛЛ дехарашо кхоачаШеда вай хьалхо доахача кергаЛ доккхийча толамашца белгалдоакх кхарГхилар.

Новкъостий! Уьх тІехьЬарча шерашка карагІдЬиьнарашка а хьабенча берригача наьхьАра а иха хьежча, шаьра бІаргагу вайна, ленИнскИ парте гІулакхаш советски хьалхЬ кхелнаТа мел боккхача доарХІамеДа. Коммунистически парти хьаЯра, цуьн теори, революционни стратегИ тактика оттаеча уйлаНхоеи организатори хиннача шиЙ гешЙ юкъЙйнЬаЙ Ленина.

ЛенинСки сийрда идеЙш шоашца а йИна, бОльшенИна болхлой кІаеса, кьахьегамхоеХ болча хьуккача ЙаХа чуБоссабаЬ социалистически революци котьаргхиларах боа кІоарта тешам, айЛаЙ керда общество хьалЬеча ГІалаХЙІта а ГІалоХйІташ а ХОЛа миллионаН болча наьХа ІалаЬМате доккхА хІиЛар.

ХІаНа, 1917 шера йоккхийча сеВетски Республике шиЙ интернационалЬи дехарашо боьхьонна чаьхдоахаш хиларг белгалдоаккхАш, Ленин тешаш вар вай «ЙехьЬ ГІайоаГІача хьаЯ а воаЙ болча ниьах Гиннаеи ІиЛма ДІахо ДегІаЛхуьвлаеа, ІиЛмаеи культурАеи лаЬХе карагІЬиьнарашка ІиЛма хьинаеи доаЛиГІар, ВаЙ ПИТАЛА НИЬ - ІОТХЬАМ ДОАЛЛА ІЙАЛХАРА ДАЛАРГА АЛАМАШ ДУГАШ ДОАЛА, СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ ОБЩЕСТВО ХЬАЛЬЕА А ЛАТТ. ВАХАР ЕРГАЛОЬХАШКА БОЛА ЛЕНИНСКИ ИДЕЙЙ ДОАРХІАМ ХЬАЬХЬЕАХ ДУЬНЕН КОММУНИСТИЧЕСКИЙ БЕРРИГА КОРТАМХЬАЬДЕНА БОЛАМ ЧІОАГІГА БАЙРАЖО. ОБЩЕСТВЕННИЙ ДЕГІАЬАХАРА ТІАЙН-ТАЙНАРА ДЕГІАЬ ТІА ЛАТТАШ ДОАЛА ЧАЬХЬЙ ХЬАЛХА ЛАТТА НИЙАШ ХІАЛА ЛЕНИНИЗМАНА ІІІЕРА ХЬАЬЕАЬ БОЛА СОЦИАЛЬНИЙН ХЬАМАИН ПРОБЛЕМАШ ХЬАОСТАЯРА.

ШЕ КІОАРТА ІИЛМАНА ЮЬЛЕННА ХІАЛА МАССАЛОЬА ХІАМА ДЕ ИЗА ИХОАЧАШ ЙОЛА ЛЕНИННИН БОЛЛОЙ КЛАСА РЕВОЛЮЦИОННИ ХЬОВСАМА РЕГА А ХИННА ЛЕАЛТТАЙ ДУЬНЕН ХЬАЛХЬАШКА ЮЬЬЬЕРА ЮЬЬАЛЛЕН ХЬАЬЕАЬ ЛАТТ. ВАХАР ЕРГАЛОЬХАШКА БОЛА ЛЕНИНСКИ ИДЕЙЙ ДОАРХІАМ ХЬАЬХЬЕАХ ДУЬНЕН КОММУНИСТИЧЕСКИЙ БЕРРИГА КОРТАМХЬАЬДЕНА БОЛАМ ЧІОАГІГА БАЙРАЖО. ОБЩЕСТВЕННИЙ ДЕГІАЬАХАРА ТІАЙН-ТАЙНАРА ДЕГІАЬ ТІА ЛАТТАШ ДОАЛА ЧАЬХЬЙ ХЬАЛХА ЛАТТА НИЙАШ ХІАЛА ЛЕНИНИЗМАНА ІІІЕРА ХЬАЬЕАЬ БОЛА СОЦИАЛЬНИЙН ХЬАМАИН ПРОБЛЕМАШ ХЬАОСТАЯРА.

ШЕ КІОАРТА ІИЛМАНА ЮЬЛЕННА ХІАЛА МАССАЛОЬА ХІАМА ДЕ ИЗА ИХОАЧАШ ЙОЛА ЛЕНИННИН БОЛЛОЙ КЛАСА РЕВОЛЮЦИОННИ ХЬОВСАМА РЕГА А ХИННА ЛЕАЛТТАЙ ДУЬНЕН ХЬАЛХЬАШКА ЮЬЬЬЕРА ЮЬЬАЛЛЕН ХЬАЬЕАЬ ЛАТТ. ВАХАР ЕРГАЛОЬХАШКА БОЛА ЛЕНИНСКИ ИДЕЙЙ ДОАРХІАМ ХЬАЬХЬЕАХ ДУЬНЕН КОММУНИСТИЧЕСКИЙ БЕРРИГА КОРТАМХЬАЬДЕНА БОЛАМ ЧІОАГІГА БАЙРАЖО. ОБЩЕСТВЕННИЙ ДЕГІАЬАХАРА ТІАЙН-ТАЙНАРА ДЕГІАЬ ТІА ЛАТТАШ ДОАЛА ЧАЬХЬЙ ХЬАЛХА ЛАТТА НИЙАШ ХІАЛА ЛЕНИНИЗМАНА ІІІЕРА ХЬАЬЕАЬ БОЛА СОЦИАЛЬНИЙН ХЬАМАИН ПРОБЛЕМАШ ХЬАОСТАЯРА.

Ленина ваьскет Йаьчча тайнара, чурчеи арахьарчеи политика доаргІаме мел ЗаьаЙ мехкаеи парте кудаГІаеа а ЙоьрЙІаеа. ЙаьчІа а ЙаьчІа ЙоьрЙІаеа хиарх хинна дикахтерн хинна аьттуВ ца баларах хинна халахетарн

ЮБИЛЕЙ СИЙНА

ЛуччагІа лаьккачул доалама ІІаьма ца эпиаш шоаза лучхагІа мехьлыта а ловккаш чакхлаьккхар «Старогрознефта» НПУ нефтяникийн коллективо 1966 шу. Планал совгІа 3.5 миллион кубометр пенчуш газ а хьикнар. Кіеч етташ мехьлыта доала кеда майдан юкъйоалаьра чотах, кьаьнарча скважинашкара а, лертІа доал а леш доагІаргІа мехьлыта даккхаца, материналл а электроэнерге а чІоагІга кІомбар, транспорта болх тоабо баьхьан долам 635 эзар сом паччалыьхен а хьоалхо кІодиг. Соаька шоллагІа кІаотал Болх-ческа лена планированеи экономически стимулированеи керлача системах болх бешболча бОлхлошта, инженерно-техническеи болхлошта, гІиллакечна наза поощренеи ярга, наха чІе ціенош а культурин гІиргаш а хьаьдаьрга, нефтяникашна культурин салоІІгра ВІашлІеьхьаьккхарга хулйт из вхча.

Цу толамех дикка доькха лаьхьа доал «Старогрознефта» НПУ чуйоалгІача транспортни контора коллективна а. Доькха лехзар да автомашинаш, трактораш йоаьхк Налтеречни районерча совхозий лаьтташ оахаш, юбилейин шера хьувьжачий ларх йоллара совхозий кьаьгаьчхошта новькъостал деш.

Цу совгІа ха я № 34 йолча разведочни скважине мехьдыта кІеж етта. Цхьабакъза, «Старогрознефта» НПУ КПСС XXIII-ча съезда ціерагІча 1-ча нефтепромысла нефтепарке ІІаьхьачарга, доалама ІІама на эпиаш. 30 километр ІІаьхьарга деза из нефте-газовий лаьтташ оахаш, юбилейин шера хьувьжачий ларх йоллара совхозий кьаьгаьчхошта новькъостал деш.

Цу совгІа ха я № 34 йолча разведочни скважине мехьдыта кІеж етта. Цхьабакъза, «Старогрознефта» НПУ КПСС XXIII-ча съезда ціерагІча 1-ча нефтепромысла нефтепарке ІІаьхьачарга, доалама ІІама на эпиаш. 30 километр ІІаьхьарга деза из нефте-газовий лаьтташ оахаш, юбилейин шера хьувьжачий ларх йоллара совхозий лаьтташ оахаш, ремонтни болхонгІа, наьккаш тоаьрешта ІІаьлаттар. Автобусаш ІІа баГІа шоферашна дехьарийла ба ІІаьра лемна бУрув латтача скважинашка, мехьдыта доалача гаьнарча участкашка, ГІишлолшеьраш гІиргаш ІІаьлеча мотти-гашка ІІаьхьуьна а вха кхувза а.

Бурув дечгарий а, мехьдыта доахарий а, ГІишлолхой а болх лерІгІа лелийтара эпиаш доала мухьаш ІІаьхьуьхьаш я грузови автомашинаш. Леттара бокха ина болча машинашца доькхий мухьаш, оборудовани эпиаш ІІаьхьуьхьаш. 33 метр лаьхьал ІІаьчуьнаш. Цу ІІаьхьашта юстара латташ наьккъаш дехкаваш тоаьрешаш. Болх бе йола мел лучча скважинашта ІІаьолхьаш наьккъаш дехк ца моллагІа транспорт ІІаГІоргІоалш жагІ а буллаш. Долаш дола наьккъаш ІІаьхьуьхийаш ІІама доатташ, хьаьта ужа транспортийнкий баланс 300 километр гаьрга да.

Шоашта ІІаьлатта на доькха а сийлахь а дехкар ихоачаьш мишта ду транспортийнкана?

Ала доагІа, шар уж дехкараш геттара лина кхоачашцу. ІІаьлахача шера а уйх шера кхаь бетта а мухьаш ІІа-ІІа кхаььара ІІама тІехкоачашЛьЙ. Бурув леттарашта, мехьдыта доахарашта, ГІишлолшеьраша эпиаш ГІулакхашта цу ювкаГІа планал совгІа 27 эзар тонн мухь ІІаБийкьаБ. Мухьаш ІІа-ІІа кхаььара ІІаьлаьр мухьнаьна ІІаьккъаьра чотах 32 эзар сом паччалыьхен ахча кхоьдаьл.

Ер шу доладенийча хама денз, берриГа нефтяникийн а гаьнга, планировани экономически стимулированеи керлача системах болх бе болабеннаБ транспортийнкан а. Сийлахь-бокхачА Октябрьскеи социалистически революцие 50 шу дизарга сийна ІІаьккъаьра социалистически дехкараш ІІаийнцал коллективно. Уьх ІІайтара за колдетина ІІІаолаьнамаш: мухьаш ІІа-ІІа кхаььара 10 бетта ІІама 28-ча октябрен шера ІІаьн 28-ча декабрен кхоачашЛе, къаьхьегама оьсарле 2 процент ІІаьхьье.

Лика ІІеа рационализаторий гІулакхаш. Рационализаторски предложенеи балха юкъйоаьлаьра чотах ІІаьнах шера кходе ІІаьрхІа ахча 13 эзар сом дар, хІаьта уьх юбилейин шера ІІаьхьарча кхаь бетта 9 эзар сомага ІІаьхьачал кхоьдь ахча.

Лаьхьара социалистически дехкараш кхоачашцара жетара ІІатташ наьккъаш дехкаваш а. Мехьдыта доалийн хьолаш ІІеХІеІеаьра бУрув техача №№ 667, 679 йолча скважинашта ІІаьолхьаш автомобилий наьккъаш дехкад цар.

«Старогрознефта» НПУ транспортникана хоьжий дехкараш ІІаийнцал щиран шефство лоьлеча болхоаштен совхозаштен новькъостал эзара даьхьье а. Юбилейин шера хьувьжачаьш къаьстта ДИка ДИлийтара ІІаьтта кийчдара а кхаььа ІІама ІІаьнах. ІІаьхьаьнаьна а низ бола тракторашн йоаьхк Налтеречни районерча совхозий ІІаьтташ оахаш, юбилейин шера хьувьжачаьл ларх йоллара совхозий кьаьгаьчхошта новькъостал деш.

Цу совгІа хьаьрчаьнна ІІаьлаьнна ІІама ІІаьнах. Техническеи гІулакхаш тоькхаш ІІеьхьачуьнаш гІулакхаргІа гучаьлаьдар коммунисташа Хачидов Александра, Помарин Андрей, Абубакаров Нариса, Мальгаров Махьмада, иштта кхьмиг ІІелаеча машинашта геттара ціна ІІоаьл ІІаьхьаьнаьна.

Мухьаш ІІа-ІІа кхаььара ІІаьнах, хьара нормаш 110—20 процент ІІеьхьачуьнаьнаьна гузовийнкий шоферашца коммунисташа Владимир Кеза, комсомольца Виктор Смоле, Гуллаев Эмиса, Вышкаш ечарна ХІама ІІаьлаьнна ІІаьхьаьнаьна ира ІІаьхьье доькха новькъостал ду бУтьлоьерийстаца — Героеш-чески горсовета депутата Степан Нестеренкоеи, коммуниста Александра Брошоеви, Мухьажиев Тапаса, 53 метр ІІама вышкаш цьаьнаьнаьна кхаччаьна ІІаьхьуьхьаш геттарга ІІама хьалеп кхы ДИкагІа мишта зергІа аллал ІІама ІІаьлаьш ду трактористаша коммуниста Алексей Лазарева, Эмди Салгиреева, Иван Донниленко иштта кхаччар.

Брагунашкарча № 34 йолча скважинера мехьдыта ІІаьлаьхьийчаьна ХІоьхьаме кхаььег А. Корнейна, А. Исаева, Ш. Тайпаева, иштта кхьмиг чаьт.

Шийтара ДИка кхаььегама совгІаг а кийчаьл. Советски ІІаьлаьла 50-шу гІулачча доькхача ціейна сийлена ишкъаьхьа лерхІаьш я «Старогрознефта» НПУ транспортийнкий коллективта.

А. ТИЩЕНКО,
«Старогрознефта» НПУ транспортни кантора прораб.

ЛЕНИНСКИ ПРЕМЕЙ ЛАУРЕАТАШ

И. А. МОИСЕЕВ, СССР халкъа хьалхара Паччахьалнхен ансамбла художественни кулгаллонах.
ТАСС фотохроника.

Р. Н. СИМОНОВ, Евг. Вахтангова ціерагІча Академически театра керттера режиссер.
ТАСС фотохроника.

М. А. СВЕТЛОВ, поэт.
ТАСС фотохроника.

К. А. КАРАЕВ, композитор.
ТАСС фотохроника.

Ю. И. ПИМЕНОВ, художник.
ТАСС фотохроника.

КЕРТТЕРЧА ПРОИЗВОДСТВЕННИ ФОНДЕХ ПАЙДА ЭЦАРА

Промышленни производство дегІаьхар хоаьзам болдаш нехий, технологически установкай, оборудование мощностех эффективно пайда эцарга хьаьжьа хуоІІа.

Тух техХьаьрча шераШкарча вай Нохч-ГІалгІай республика мехьдыта ЧакхІедаьчкеи мехьдыта химеи промышленноста предприятеи балха оьшу тешал ду оборудование ІІама промышленноста предприятеи балха оьшу мощността хІара ешиннана ІІама доаьрхьаш аьрадаьна продукция лучхагІа хІлийтара хиннарг.

Завода коллективе дукха цьаьн творчески инициативеи ІІаьхийтай технологически установкай проектий мощносташ сихагІа карегезарга. Ґеьмощносташ сихагІа карегезарга. Ґеьхьаьчу зиза хІлар. Иха ІІеьхьагІа боькха болх чакхІаьккхар установкий балха коэффициент оборудованема мощносташ ара а балха оьсарле цигІа йолча оборудеваи оттарга а чотах лаьхьара.

Юкъ-ювьарча установкашца техномологически узлаштеи ювконструкции йиш.

Масала, доалама капитальни вложенеи ІІаьхийта на сеаш кхоачашдиО серно-кислотни алкилирование установкашкара ІІанара тубІиннаш ІІама болашагІа йолча электроинтегральни хиннара ІІаьлаш, хІаьта каталитически крекинга установкашка сомбаьккхаьр йІовхал телача пишкий, регенераторий йІовхала ина.

Конструкторско - технологически бюрос оттаьлча проектах установкашкъа ІІаьнгІа реконструкции йиО бензини ІІаьккхаьш до беча балха оьсарле ІІаьхьара. Из йиш хІлийтар керттерча производственни фондий 1 сома ІІаьрхІаеи ара ІІама валовая продукция 1958 шера 1 сомаГи 08 кеннги хиннарга 1965 шера 1 сомагеи 35 кеннгеи ІІаьхьаеи ІІаьлаьнна.

Ремонташца юкъера ха йІаьхьара чотах ІІаьштІеьхьаьлар производственни мощностех пайда эцара коэффициент дикка ІІаьхьье. Масала, мухьІІаьлаьра коэффициент 17 процент ІІаьхьаьдар установкашка, хІаьта катализаторни производеста установкашка из ІІаьхьеннай 32 процент сеаГІа.

Тоьхьа ІІухьа ІІаьхьаеи ІІаьхьаьрчаьна технологически процессаш эргаІІоьхьаеи тоьарга, автоматизацини механизацини ара.

ІІаьхьье чел ІІийначу уьг мероприятий сорина комплекс чакхІаьккхаьрга техника экономически эффект хиннай. Аьхьа ахоьхьаеи ба, семилетка шераш-та товарни продукции арадевагІа хІаьда мах лехбара чотах 1780 эзар сом паччалхьаьлен ахча ахоьхьа хиннар. Керттерча производственни фондий маьхьа 1 сома ІІаьрхІаеи ІІама пайда семилетка ІІеьхьачу хана хиннаеина ювфийна 64 процент ІІухьа. ІІухьабакъза, уж результатаеи ІІухьа а тикагІа хиІІа йиО йоьлаеи яр. ІІухьаннена а кхаьйе йоьлаеи мичал. Тха заводе «Грозненефтехимаеи» ІІаьхьа ахача оьсарле кхыча производственеи ІІама а сиина, керттерча производственни фондашта юкъе болх бен йоаьнеи производеста ІІаьхьа ІІоаьнаеи ІІоаьнеи объекташ а оборудованеи а хІлар. Адыха тха ІІухьаеи заводе баланса тІа ІІаттаеи я цу ІІаьгІа фондаеи 2 миллионна 600 эзаре сома маьхьа. Бакъза, ІІухьаьча хана денз керарезаеи ешаеи ІІаьтта, подвижностаеи ІІаьхьаеи ІІаьхьаеи а, ІІаьхьаеи а, ІІаьхьаеи а,

ДОХАРГДОАЦА ДОТТАГІАЛ

Цхьа кІира. Из сел лукха ха ца, цу лоаціча хана а дукххачарца шоаш Дабовзийта а безабжийта кІийра Къилбаседа-ХІирий республикин шоай творчество гойташ хинача Нохч-ПалгІайчен литературан искусствен виналлий. Шоаш хІирашкахьа дахьхача цу ворхІ дийнахьа республика дукхача предприятешца, колхозашца, совхозашца лаггахча кепара заведенешца хилар вай писателаш, филармоно а театрий а аз гаташ шоай хиларІйола произведенеш ешаш, концерташ уттадеш, спектакляш гойташ.

Уьх деношка шоай кІирах юхьера выступленеш еш хилар уьв.

Уклаза ца воагІаш цхьаккха а саг виценолий-хьоГ уьх городе ашна хетаЛуш дукха нах бар цу сарахь Къилбаседа-ХІирий музыкально-драматически театра юхе гулбенашарах. Театра йоккъача зале чу ца хотташ дукхахбараш ара бисар. Массане сеЗам бар юхьера кІасташ цІаьхха а шоай доттагІашца бІаргьажа.

Президиумо баГларашца юкъе бе КПСС Къилбаседа-ХІирий обкома хьалхара секретарь нов. Кабдолов, обкома секретарь нов. Кучиев, республика Лаккхьарча Совета Президиума председатель нов. Хетагурова, Нохч-ПалгІай АССР-а Лаккхьарча Совета президиума председатель нов. Алмазов, КПСС Нохч-ПалгІай обкома секретарь нов. Бокова, республика Министрий Совета председатель нов. Гайрбеков, шинна а республикан общественни деятелаш литературан искусствен виналлаш.

Торжественни заседани хьаволл Къилбаседа-ХІирий АССР-а писателий Союза председателя Цагараен Максима. Тіаккха къамаьл ду республика Лаккхьарча Совета Президиума председателя нов. Г. С. Хетагурова. «Чаклдаьлла вай хьаьмарг доттагІашца — Нохч-ПалгІай АССР-а литературан искусствен виналлаш вайнера ЛІадІаьа кІира, цІаьхьаьхьа цунца чакхдаллар вайна юкъера дотурен лаккхьарг. ораьхна продукци хиннІа хилийтаьра, безаьлах, материалех, белха хаьах бинза гайда эшиларг.

Къаьстта лина къаьхьийтад хиначу дедаьрашца. Паччахьалкъен план 131 процент ахоачІашйир цар. Лакха къаьхьегамца толамаш дахьар консервни заводий, маьхьа-пекарней, кхыІйолча коллективаш.

Октябра дезаьча цІей сийна яьх йоаржаьлЬа коллективаша уьх шера доеха толамаш дика да. «Гроозний» объединене коллективо хьалхарча кварта.ла пІан 111 процент ахоачІашйир, ахачан предприятеша — 105 процент, хІаьта консервни заводаша —104 процент.

Докладчика а пренеех къамаьлаш ларяьна а белгалдаьхьхар кхачан промышленноста профсоюзний боахамен организацей балха юкъе шеннахиттара ахоачамбоагаран хилар. Цхьаьйола предприятешца социалистически яьх лелара лел. Къаьстта тухка ахоачамбоагаран а проценечІа сомий-баьцдаьарийн Ленина цІерагІени совхозашца, кхычаьна.

Пренеех къамаьл ларна Гроозненски сомий-баьцдаьарий совхоза директора нов. Бруткова дийцар совхозе бахьна ньха бытовни хьалла хала хилар, хІама аьлча итт шу совгІа ца а совхозе керда пІеношо хьал ца ду. хІаьта йолаш долчарна ремонт ян, средство ца хилар бахьан делаш, мала хиІ ший совхозе, автопарк пайдана йоаьшш тишьеннай, таьхьара хьаьхьха бецаш ба бодулой, из бахьан долаш дукха ца хул.

Комсаш кхееча «Победа» аьхча совхоза рабочкома председателла белгалдаьхьхар шоай совхоза бІхлоша дика тІаийна декъарш лизза ахоачашъеш хилар. Уьх шера планал совгІа 2 эзар тонн комсаш чуэна социалистически декъарш тІаийнаш пар.

Гроозненски консервни завода консервни цехерча бонгала бонгалара конференцена шоай неза коллектива цІерах зоан делар Октября 50 шу лузача деп сийна планал совгІа 300 эзар консервай банкаш ораьхна.

Конференне къамаьлаш йир маьхьа-комбината маьхьх йоттачо нов. Хамидулина, Гроозненски Горнолесхозийн директора нов. Зомова, Ленина церагІна комсаш кхееча совхоза бонгалара нов. Киселева, кхы лукхачар.

Конференне решени йир белгалдаьхьа ахоачамбоагаран пІадаьх, профсоюзни организацешта хьалхаьа ца ларяьнаьх декъарш оттадир.

С. ЧУХАРЕННО.

БЕЛГАЛДАЬХАР БОЛХ ТОАБАРА ДЕ ДЕЗАРАШ

Уьх деношка ахачан промышленноста болхлоЙ профсоюза обкома 8-гІа отчетно-хоржамий конференций хилар. Профсоюза обкома балхах отчетни доклад йиз профсоюза обкома председателла нов. Петрухина. Цо белгалдаьхьхар вай республикерча ахачан промышленноста предприятеша Октября 50 шу дузача деина сайеншца ньхьа хьара шера яьх йоаржаьлЬа хилар, болхлоЙ, специалисташ, тІулаьхьхеЙа ваха производеста эффективность лаьхьара чІоаГІа кІовсаен лоаттабеш хилар. Ишта дукха балхан ву производеста техничеки боарамн култоречу лоарХІаменча сеЙлоте сайна мах ду социалистически мехкий кенайеаонно, дуйен прогрессивни пресс. Пулаьх вежарашца йолча 67 парте виналлан сьезде хиларх лаьтта Іан, из а кІезнІача лоарХІаме ЬьокхаН бе ца а. Сьезда трибуна тІара йиз болаш декар дерриГаЧа социалистически мехкашца турпаьсрча вьетнамский халькъ ноьхьостаЙ дара пІан уттарен из практически кхочаьшкарен заьхьа шеррана баотана шоай тІулаьхаш чакхдаьхара деш лоа тІаьхьхамаш. Сьезде кхамаьлаш даьчь вежарашца йолча партой виналлина белгалдаьхьх 24-на апреле Карлови Варашка хьаьсла Европа социалистически капиталистический мехкий коммунистический болхлоЙн партей конференци бокхьача ЧІоаГІаме хилар. Белгалдаьхьхар, европейски мехкий халькъашца мацар бахьан долаш лоаттабеча кхьесамо цу совещане результаташа керда нийин чуоеседеррхилар, американский малйоЙстен германдерш империализмана дуьхьа шерра фронт вІашаГІйолла новкъостА дерг.хилар.

СЕАТО-ра КЕГАР

18-на апреле Вашингтоне паччахьалкхен департамента ахаьт чу хьайиллан Къулбо - Малйоалех Американ договора организацин (СЕАТО) ораьлаш йолчун совета аьсІанара 12-гІа сесси. Из организацин ьхьхинай Маниле 1954 шера 8-на сентябре, Къулбо - Малйоален Азе коллективни оборона система оаЛаш ян вІашаГІйоллера ьхьаьхьхьачу пактаца Австралие, Новш Зеландие, Филиппинашца, Таиланда, Англие, США-е, Франце, Пакистана кулгаш дазьаьча хана. Цу хана деиз хІара шера мехкий доаькьашкой моллаГІча пІан столице цу тІема-агрессивни блока совета сессеш хул.

ХІанаьра сесси ньхь дийнаьха хилар. Из дІайоаьлаьлаге ьхьхаГІа шинн дийнаьха СЕАТО тІема советский совешани хилар. ХІаьта а, ешетинкатна кийнон болх баьбаьле а, вІашаГІтехарашца шаьра йолаш чакхъьлданаьр из сесси.

ВІашаГІйхиттача Штаташта сатеме лоаДача хьалашка гулъелар Вашингтонера сесси. «Вьетнаме шоаш лерХІараш кхоаьшдеча прогресс хилара хьаьхьаьха хьалхаГІа санна ІІуьеенна дувна йиш йолаш вацар тахан, — аьлара из ешнокий а «Хонсчен сайенс монитор» аьха американски газето, — е президент э. е Вьетнамерча американски гергаьшарча нийий командующин ипарал Ластмореленд а... Пулаьха маІан сеЙ наьх лаТТ а, — йоаХ газето, — из латт, Вьетнамера противник ший торонаш кхоачаьль ваььнаьв е цунна гергаькхьаьчаьн аьнна хетаьлла бахьан тахан ца хиларах. Цун ина, изобразительность, из ІІуьеенна хилар, гучох, лаккхьин латт... Аз виллиен хІама бан аьлна болчна американскин тІема ГІулаьхьаш тІаьчА ньха хьалдаьшна протиивнна дуьхьалер иеза уьтт уьх тІеХхьаьчА шин шера царгна дуьхьала кІовсаен лоаттабеш мех йолча районашца.

Вашингтонски сесси гулъелрашца ну хьалдаьшА блокаьга тІеллаьрча шоай сомоуправнитта тІеЬ.ьхьаьхьхьа дІаьхьлар нарграв кхы а йоккхийчу топашта дуьхьл ракхар а цу тайнпара. шоашта хуьлаш йола локкхий ешнаш ихаметгаоттаьлар а, хІаьта ишта союзаький кхьйолча ресурсашТІеЬа сарнадГІийлар а дуьхьа. ІІуьхьаьхьа, массанга а из гІулаьх ьхьаьхьа ЦийТа ВашТІехьалаьнаьр США. Сесси чакхъьлначуьл тІеХьаГІа кепатеа ораьхьхьачча коммюнице тІа аьнад, вьетнамскин халькъа дуьхьала лоаттабеча тІема юкъе лаьха ІІоаьнилта дІаьхо а хьоргІа хІаьта «тарлучхьа» — шер а дерга. Цу ихьаН хаппа хІапа ну сесси наблюдатель волаш мара дакъа лоацаш ца хиннача Пакистана ваьхьа ньхьа тигаьнар цу документа кулг ялеча юкъе дакъа лаца. Цо ІІаьхьийкадир, ну тІаргна положенеша Пакистана правительства позицин хьаьхьхьаш ца хилар. Франце бохьонна бойкот йир вашингтонски сессена. «Франце диъаза дакъа лаца тиГаН кортеГаЧа дакьъе ше харгаьхьа лоарХІаш бола тІем лоаттабарах хоЛа лош цунашн йолча совешанешка, — аьдора ну ХьаьхьаЬа «Фигаро» аьхча газето.

Цу тайпнана, СЕАТО-на юкъе дакъа лоацаш болча барзІ мехкаш шиЬ дІаьхьлар Вьетнамера американскин агресси дІаьхо шерьаьра тІаберзабаьчь наьхьах.

Англе, дерриГа гІулаьхьаш хьаьйаЧа США позиин хьаллоаНаш из хиннаьле а, шин ньхьа мехкашдерча гІулаьхьий министра баГаьх тІеЬла дІакхайкадир: «ТІа новкъостал аьхха тІемаца лоацаьча гІулаьхьаша юкъе оаха эгарца дикаГІа долчча тайнарх лакхъа лоацаш хиларах кхочамбеш за». ІІуьхьа Австрали, Нови Зеланди, Тайланд, Филиппинаш санна болча США совешаца мара хьвалаьр парна шоай кхеГ, цар мара лацаш Вьетнамерча тІема юкъе дуьхьалера дакъа, уьр мара хиланаьр американскин агресси чІоаГІарца тІеЬа.

МИСКА вахар да Америкерча индейций дер.

Колумбе, Эквадора, Перу, Боливе индейцашна дІаьхьчаьнц е цивилизци а, культура а. Нагахьа саг вац царех дешар хоьш, хІаьта из бахьан долаш промышленни предприятешна балха баха йиш йолаш а бан. ХІаьта, нагахьа санна моллаГІа болх лаха индейца аьттув баьлча, уьх тайпарча, дукхача хана деез лелаеш йолча способаца (сурта тІа) чІоаГІъю це контракт.

Пресс—ТАСС Камера сурт.

Даьй новкъа болх говра-баьреш

Біарг хьоасташ, дог толадолийташ дар грозненщанта самардийнаьха біаргаладайна сурт. Города керттерча улицашца ІІолла цІе байрахаш бе а йоаХкаш, Іаьржача фертай тхьашкам доаржаьдаь чакхбаьлар говра баьреш.

Уьх бар Урус-Мартана районе-на комсомольцаш кагирийлен. Революционни тІемен сийлен мотти-тагашка ГІолла спортивни поход е аьнна арабаьнабар уьр. Шоай поход пар хетаЬ Сийлаьх-йоккха-ча Октябрьски социалистически революцие 50 шу дІаьзна. Походе дакъа лоацаш бар районе дикаГІ-бола производственникаш, обо-ронно - спортивни балха юкъе хьинарг дакъа лоацараш.

Урус-Мартанера хьаболабелар походе дакъа лоацарий пикъ. ЕргиГа юрт гулъеннаьр уьр накъа баха. Парте райкома цІенна хьаьл-хашка гулбелар говра баьреш. Походе дакъа лоацарий пикъ дика хилба, аьлна, ловца боаккхаш къамаьлаш дир парте Урус-Мартановский райкома хьалхарча секретара нов. Габисова, граждански тІем тІа дакъа лоацаш хиннача У. Байбатырова, школа - интернат-а дешархочо Р. Ибрагимова. Походе арабаьнаьрий цІерагІа къамаьл дир ВЛКСМ Нохч-ПалгІай обкома хьалхарча секретара С. Кириллова.

Ташкха говра баьреш новкъа баьлар. Цу тІеХьаГІа уьв кхьачар Ачхой-Мартана района Гехин Валерийн аьхча юрташка, цІигара — Саьмуйашка, Алхан-Юрта. Цига бийса йоаккхаш а хиннА самардийнаьха Гроозне кхььчар уьр.

Советски Іаьдал бахьан байнаРаша оттадаь Гроозненски Октябрьски районе латта памятник долча говра баьреш кхьаьчаьнна цІа дукха нах бар походе дакъа лоапаРаша накъа баьхка. Цу сахьате митинг хилар пига.

Говра баьрешка моаршаЛ хоатташ къамаьл дир КПСС Октябрьски райкома секретара нов. Костюченкос.

Походе дакъа лоацарий цІерагІа къамаьл дир КПСС Урус-Мартана райкома секретара нов. Бердукаева. Цо дийцар шоай накъха маршрутах.

Октябрьски районе кагирийл цІерагІа моаршаЛ хоатташ къамаьл дир ВЛКСМ Октябрьски райкома секретара В. Городова.

Даьй традицин деГІаьхьулаьра ньхьхьаьха шоаш беча балхах дийцар походе дакъа лоацаш волча комсомола «Техникий» совхозе комитета секретара Магомаев Суламбика.

Митинге къамаьл дир Нохч-ПалгІай АССР Лаккхьарча Совета Президиума председатела нов. Алмазова. Цо белгалдаьхьхар республика экономикин культурей деГІаьхьулаьра Нохч-ПалгІайчен кагирхоша лоаца дакъа.

Лаим деГІа а ехьула еба а а даьй традицин, — аьлар нов. Алмазова, — сийленца дІаьхьаьха подхалий эстафета.

ТІаккха цигара юха а новкъа баьлар говра баьреш. Уьв ЛІадо ГІорбга Советски районерча Шерипов Асланбека цІерагІча, Итум-Кхали, Харсеной аьхча юрташка. Цул тІеХьаГІа походе дакъа лоацараш цІаберзаргІна Урус-Мартане.

* * *

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАГІА

ГДР ИСТОРЕНА ЮКЪЕРА ЛОАРХІАМЕ ВЕХА

ЛІадаьхча кІирагІа ягара йоккхагІа йола событи ер Германе Социалистически единн парте VII-гІа сьезд. Уьх деношка ягара церагІча общественноста уІІаг тІаьаьр сьезда болх беш хиннача ГДР столице — Берлино. Сьезде хьаььекхар историе чуьхь ягара хьалхарча немецки болхлоЙн аьархоЙн паччахьалкхен халькъашца юкъера лакха авторитет. Ауьнен аренера чуи чІоаГІа позицин. Йоаьх а шерагІен дикагІен дуьнена хьаьхьашца хьаьттаР ГДР сийлаг. социалистически экономикен культурен деГІаьхьулаьча цо доаха банка-дика толамаш, машара, халькъий пергІатой декорате, социализма гІулаьх лоарХІара тІаберзабаьь по ГІеррагІа чакхбаьха ораьхьара политика ниькъ.

«ГДР — Европера кхеравмаГІен машарен лоарХІаме фактор». «Социализм шеко йоацаш котьаьнний ГДР-е» — керте гІолла даьча ну йоаьгІна къаьрзаьх дар лукхаЬ чекий газеташ. «ІІьхьана а хІаман дика кхочаргбан, — аьдора «Глос Прагы» аьхча полиьки газето, — Октябрьски революци хинна 50 шу даьлиначул тІеХьаГІа социализм хьаьлара кхььа тІа йьнна германски паччахьалкхе Европе хилара фаьт хуьш. Из факт хоадамболча лоарХІаме я карагІдаьнна из хІама цхьанна а маьхьх хуьнарг оацашца лугалургоацашца йолча европейски паччахьалкхенца цхьана дедаьча гІулаьхьашца цан ккерамаленен. Истори тІеХьашкахьа ийхедерзаде йиш яь».

Къаьметтел буржуазни кепийаьзон органий а мукІарло де хийзар ГДР Европа ваХаре, хІанаьрча дуьнен хьалхьашта юкъерча гІулаьхьашка лоарХІаме фактор а хинна дІаьтта хилара.

Ликкха гІорььзьлар сьезде йийна дуьнен хьалхьашта юкъерча гІулаьхьий проблемаш, цу хьаьхье германски шин паччахьалкхенна юкъерча гІулаьхьий дешаш а. Сьезде доклад еш В. Ульбрихта белгалдаьхьхьача тайнара, социалистически ГДР империалистически Малйобузен Германена вІашаГІтохар нийса Іан. ГДР-а исторически дехкар — Малйобузен Германе а ишта милитаризмин империализмаш дІаьккхарга бода ниьк лахара новкъостал хар. «Из вІашІехьхьаьхьхьачул тІеХьаГІа мара, — белгалдаьхьхар В. Ульбрихта, — нийса хІама йолаш даьл шаьккха а германски паччахьалкхе вІашаГІтохар».

СЕПГ сьезде кхамаьлаш даьча дуьккхачар дувнар Бонна реваншистски милитаристскин уйлаш цунна хьалхаЬоаьчча, реализтически боаьча, ораьхьара политика ньхьа хиннача кризисах.

Дуьнен хьалхьашта юкъерча комунистически болхлоЙн болама валаГІад, из кхы а чІоаГІа хиннаЬ, кхы дІаьхо а ишта чІоаГІаГІаргІ ньхьдоаГІаргІда, йоах ца кхамаьл деш ноь. Аьтагурова. КІеанга нах хиларнер Нохч-ПалгІайчен говзаче артисташ, писателашца вІашаГІкхийтта. Уьр вІашаГІкхетараш тхона цІаккха а диГурглан, тха легашка кІоарта чудийшад уьр. Оаха доккхаЛ ду тхоЙ лоарХІаоеч. Баркал шоана, тха вежарий, йижарий».

Цул тІеХьаГІа Къилбаседа-ХІирий АССР-а Лаккхьарча Совета Президиум Указ Іоьдеи ноь. Хетагурова. Цу тІара гучадоал кІирах дакъа лоацаш хиннача творчески коллективашца Къилбаседа-ХІирий Лаккхьарча Совета президиума грамоташ еиалгІа. Царна юкъе я Нохч-ПалгІай паччахьалкхен филармоне симфонически оркестр, иллен хаьарни ансамбль, М. Ю. Лермонтова а Х. Нурадилова цІерагІча театрай коллективаш.

Эсамбаев Мальвуда Къилбаседа-ХІирий халькъа артист аьнна цІи ЛІаьрх дола Указ Іоьдийнача дукхха хьаьлча а соцаш лаьар сов рьаьа хиннача наха дийтта тІоарашт. Тіаккха трибуна тІа ваьнначу Мальмуда цІаьар: «Соца хало за хІаьн кхамаьлте, са метта хилча моллаГІча а хьуьлар, хІаьта дукха дІаьх на леш са дага бесам ба, е совгІат сона лемна аца Іеш дерриГача са халькъа лемна хилар. Баркал цІаьхьа а баркал шоана. Май бетта тхаьнна шоай литературан искусствен кІира дІаьлаЬ ньхьан дахьхача сох шоай республикин хьалхьа артист вІа волиш цун викал вергІа аьнна хет соца».

Цул тІеХьаГІа хьаьмаьл даьча Нохч-ПалгІай АССР-а Министрий Совета председателла нов. Гайрбеков дийцар Кавказа республикаш мел деГІаьхьлай, мел чІоаГІеннаЬ цар халькъашца юкъера доттагІаЬ, «цудухьа да тхона талаи шупара кьаста хала а, — ІІоах цо, — цхьабахьа лаьм ахьа вІашаГІнеГІаьгІулгІаьгІ мара - м а кьаста ПаЬ ваІ».

Торжественни заседани йистелъча

В. И. ЛЕНИНА ХЕТАЯЬ

Уьх деношка Гроозненски кооперативни техникуме В. И. Ленин вьа ди дедаеш сайре хилар. Дешархой болча хьашшалгІа баьлгІабар Ленин бІарга а вайна из новкъа бола кхьаьна кьаьнненашца. Царех хІаране баьччах лаьца сакьерламе кхамаьлаш дир.

Юхьера а техникума художественни самодеятельноста коллективо сакьерламе концерт оттадир гулбенНаршта хьалхьашка. Массана чІоаГІа раььа велаш чакхъьлар сайре.

А. АЛИЕВ,
дешархо.

«Ленин дийна мел волчуГІаьйнагІа ва». Ишта тема йолаш ярноаттадийнаьха Гроознеча № 11 йолча школе хинна сайре. Из яр В. И. Ленин вьаьа лемна хетаЬ. Цу дийнаьха В. И. Ленина музей а хьайийлар школе. Дружина сбор а яь пионерала хьаччийнар кхоаьлаГІен биъаГІаГІен классашкара дешархой, дукха ха йоаьшаш ВЛКСМ-а мугІаьрашца хьайийначриа комсомольски билеташ ларделар.

В. ИГНАТЕНКО,
хьехархо.

Даьй новкъа болх говра-баьреш

Біарг хьоасташ, дог толадолийташ дар грозненщанта самардийнаьха біаргаладайна сурт. Города керттерча улицашца ІІолла цІе байрахаш бе а йоаХкаш, Іаьржача фертай тхьашкам доаржаьдаь чакхбаьлар говра баьреш.

Уьх бар Урус-Мартана районе-на комсомольцаш кагирийлен. Революционни тІемен сийлен мотти-тагашка ГІолла спортивни поход е аьнна арабаьнабар уьр. Шоай поход пар хетаЬ Сийлаьх-йоккха-ча Октябрьски социалистически революцие 50 шу дІаьзна. Походе дакъа лоацаш бар районе дикаГІ-бола производственникаш, обо-ронно - спортивни балха юкъе хьинарг дакъа лоацараш.

Урус-Мартанера хьаболабелар походе дакъа лоацарий пикъ. ЕргиГа юрт гулъеннаьр уьр накъа баха. Парте райкома цІенна хьаьл-хашка гулбелар говра баьреш. Походе дакъа лоацарий пикъ дика хилба, аьлна, ловца боаккхаш къамаьлаш дир парте Урус-Мартановский райкома хьалхарча секретара нов. Габисова, граждански тІем тІа дакъа лоацаш хиннА самардийнаьха Гроозне кхььчар уьр.

Ташкха говра баьреш новкъа баьлар. Цу тІеХьаГІа уьв кхьачар Ачхой-Мартана районе Гехин Валерийн аьхча юрташка, цІигара — Саьмуйашка, Алхан-Юрта. Цига бийса йоаккхаш а хиннА самардийнаьха Гроозне кхььчар уьр.

Советски Іаьдал бахьан байнаРаша оттадаь Гроозненски Октябрьски районе латта памятник долча говра баьреш кхьаьчаьнна цІа дукха нах бар походе дакъа лоапаРаша накъа баьхка. Цу сахьате митинг хилар пига.

Говра баьрешка моаршаЛ хоатташ къамаьл дир КПСС Октябрьски райкома секретара нов. Костюченкос.

Походе дакъа лоацарий цІерагІа моаршаЛ хоатташ къамаьл дир КПСС Урус-Мартана районе секретара нов. Бердукаева. Цо дийцар шоай накъха маршрутах.

Октябрьски районе кагирийл цІерагІа моаршаЛ хоатташ къамаьл дир ВЛКСМ Октябрьски райкома секретара В. Городова.

Даьй традицин деГІаьхьулаьра ньхьхьаьха шоаш беча балхах дийцар походе дакъа лоацаш волча комсомола «Техникий» совхозе комитета секретара Магомаев Суламбика.

Митинге къамаьл дир Нохч-ПалгІай АССР Лаккхьарча Совета Президиума председатела нов. Алмазова. Цо белгалдаьхьхар республика экономикин культурей деГІаьхьулаьра Нохч-ПалгІайчен кагирхоша лоаца дакъа.

Лаим деГІа а ехьула еба а а даьй традицин, — аьлар нов. Алмазова, — сийленца дІаьхьаьха подхалий эстафета.

ТІаккха цигара юха а новкъа баьлар говра баьреш. Уьв ЛІадо ГІорбга Советски районерча Шерипов Асланбека цІерагІча, Итум-Кхали, Харсеной аьхча юрташка. Цул тІеХьаГІа походе дакъа лоацараш цІаберзаргІна Урус-Мартане.

* * *

НАЬСАРХОЙ БОЛЧА

Уьх деношка Наьсарен районе-ни культура ЦІагІа концерт делар Нохч - ПалгІай иллен хьалхарен ансамбла артисташ. Къилбаседа - ХІирий республике дІаьлиьхьа вай литературан искусствен кІиран юкъе а хиннА кІаьдбенна ба артисташ. ЦхьаьбакъІа, из вІалла а хоалуш даьл. Хьалха санна кадий ца хаьлараш, хоа ех иллен доаьлаш оьлаш. Къаьстта хоаьл хийтар гулбеннарчарна Дагаев Валийен Магомедов Султанен дьаьа иллеш, ансамбла хьалхара коллективо дьа ПалгІай халькъа хьлаьр а жа Іуй хьлаьр а. ЦІаььхьа а цІаььхьа а юха бехьаш сцена тІара дІаьбахийташ уьр дог ГІоздаьшнача наьсархошца.

А. АЗИНА.

Хаоттам

Тахан республикин ГроозненгІолла морхаш а йолаш гІийло муХ а хьенхаш хургьа. Йоачан хургьаш. Республике дийнахьа 16—21 градус, Гроозне 18—20 градус, бийсанна 5—6 градус Йоаьхал латтаргьа. Иховнен ломан хаоттам ихьы хувца ца бала меГ.

Метеостанция.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица, 11 (3-ІІа этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; редактора зам. 3-39-11; бехьхьаьна секретара—3-34-38; партийни аьхарен, культурен, промышленностен отделаш — 3-42-30; юрта болхаьмен письмой отделий — 3-42-28;

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем— 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типография. Революционе проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

Заказ 1930, С-02185.